

системі забезпечення продовольчої безпеки: зб. тез Всеукр. наук-практ. конф. (м. Миколаїв, 10-11 трав.2023р.). Миколаїв: МНАУ, 2023. С. 41-44. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/13902>.

б. Іваненко В. С. Органи управління в конфліктних і надзвичайних ситуаціях // Глобальні цілі сталого розвитку – безпека світу, соціально-економічні та екологічні прояви, можливості активізації партнерства: тези доповідей - здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання за результатами щорічного тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті, м. Миколаїв, 12 листопада 2020 р. Миколаїв: Миколаївський національний аграрний університет, 2020. С. 29-31. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8203>.

Куренін Вячеслав, Кузнецова Ірина
(м. Миколаїв)

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Доводиться, що нехтування безпекою, особливо в умовах воєнного стану в Україні, призводить до негативних наслідків і навіть трагедій.

Не викликає сумнівів, що тільки за умов високої культури та обізнаності пересічних громадян досягається належний рівень безпеки життєдіяльності у суспільстві. Зрозуміло, є певні умови при яких ризик у небезпечних ситуаціях можна довести до прийнятого, при якому людина буде відчувати себе у відносній безпеці. В таких питаннях особлива роль належить освіті [1, с. 15]. А набрання безпекових компетенцій спільнотою, зрозуміло, залежить від викладачів, які викладають такі дисципліни, як «Безпека життєдіяльності», «Охорона праці», «Цивільний захист» в освітніх установах країни.

В сучасних мінливих умовах сьогодення, коли населення України потерпає від активної військової агресії, коли кількість надзвичайних подій та надзвичайних ситуацій природного, техногенного характеру не зменшується, а із року в рік збільшується професіоналізм фахівця, який навчає безпеці повинен бути на надзвичайно високому рівні. Тому професіоналізм викладача та розвиток його компетентності відіграє особливу роль у суспільстві і є актуальним та необхідним.

Високий рівень компетентності викладача з безпеки життєдіяльності забезпечує тим, хто навчається певний рівень життєвих навичок для визначення ступеня ризику, уникнення неадекватних ситуацій та своєчасного впровадження індивідуальних безпекових заходів та алгоритму дій по мінімізації наслідків несприятливих ситуацій.

Розвиток професійної компетентності викладачів безпекових дисциплін відбувається у продовж його професійної діяльності [2, с. 364], це навчання, підвищення кваліфікація, перепідготовка, інші навчальні заходи (вебінари, семінари, майстер-класи тощо). Ми виділили деякі взаємопов'язані компоненти щодо змістовного наповнення, шляхів та критеріїв досягнення бажаного результату викладачами: концептуальний, змістовий, організаційно-діагностичний, процесуальний, результативний. Звернемо увагу на кожний компонент окремо. Відзначаємо, загальна мета - формування компетентності з безпеки життєдіяльності вчителів у системі їхньої підготовки.

Щоб досягти мету, треба застосовувати методологічні підходи, які будуть формувати наукове забезпечення концептуального компонента [3, с. 7]. Тут допоможе запровадження компетентнісного підходу у навчанні. Іншими словами введення європейських стандартів і принципів забезпечення якості освіти з урахуванням потреб та вимог ринку праці. Їхні вимоги наступні: 1) загальна зміна стратегії управління процесом освіти; 2) відмова/мінімізація нормативно визначених знань, умінь і навичок у безпекових питаннях [4, с. 12]; 3) зміщення акценту до формування й розвитку у тих, хто навчається здатності діяти практично в різних ситуаціях, своєчасно застосовувати індивідуальні техніки та досвід у ситуаціях пов'язаних з професійною діяльністю.

Для розвитку професійної компетентності з безпеки життєдіяльності викладачів безпекових дисциплін, їм варто не володіти певною інформацією, а вміти нею оперувати та застосовувати інформаційні знання й уміння для свого професійного практико-орієнтованого розвитку. Це дозволить визначити мету професійного саморозвитку, оновити процес отримання системних знань, умінь і навичок, які будуть придатними при виконанні основних професійних функцій.

Компетентнісний підхід, це перегляд викладачем діяльнісних характеристик навчання, введення у практику набуття знань активних форм та методів навчання (ділові ігри, проблемні питання, ситуаційні завдання та задачі), при яких одночасно активізуються мотиваційні і рефлексивні процеси. Не бажано застосовувати тільки інформативні методи і форми навчання.

Зауважимо, що формування компетентності з безпекових дисциплін є складною системою, при якому самостійні компоненти розглядаються не ізольовано, а в їхньому взаємозв'язку, розвитку й русі, де забезпечується єдність цілей, зміст, організація, форми і методи розвитку компетентності з безпеки життєдіяльності викладача.

Специфіка системи розвитку безпекових компетенцій не вичерпується їхніми складовими, вони ще пов'язані з характером взаємодії між ними. Механізм зв'язків між елементами цієї системи забезпечує її цілісність і функціонування. Такий підхід змушує освітній процес реалізуватися через залучення системи аудиторного, дистанційного та самостійного навчання [5, с. 317]. Це забезпечить комплексність змісту безпеки життєдіяльності та буде враховувати особливості навчання, як дорослих так і дітей.

Формування компетентності з безпекових дисциплін відбуваються через методи спільного навчання, колективний пошук. Це дозволяє активізувати як

особистісний, так і колективний досвід, організацію елементів дистанційного навчання та керованої самостійної роботи тих, хто навчається [6, с. 10].

Формування компетентності викладача безпекових дисциплін залежить від активності у пізнанні, спілкуванні, розвитку, певній послідовності різного роду дій, які приводять тих, хто навчає до розкриття ціннісного аспекту змісту освітнього процесу. Це сприяє проведенню аналізу конкретних практичних ситуацій; проведенню тренінгів, семінарів, майстер-класів; застосуванню методів імітаційного моделювання, різноманітних форм і методів якісної освіти, яка буде орієнтована на врахування особистісних потреб тих, хто навчається (аудиторна, дистанційна, самостійна робота, професійне вдосконалення).

Отже, дослідження сукупностей критеріїв та характеристик умов досягнення безпекових компетентностей дозволяють нам виокремити три рівні формування таких компетентностей викладачів, а саме: елементарний, достатній, продуктивний. Сформувати професійну спрямованість, тих хто навчає, розширити свої знання та вміння, активізувати рефлексивний потенціал дозволить керована сукупність дій набуття знань та вмінь безпеко-орієнтаційного характеру через систему професійної підготовки викладачів.

Літератури

1. Бацуровська І. В., Доценко Н. А., Курепін В. М. Особливості проектування освітнього середовища для майбутніх фахівців аграрної галузі // Цифрова трансформація професійної підготовки фахівців в умовах застосування SMART- освітніх технологій: стан, проблеми, перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Харків, 29-30 листопада 2023 р.) / за заг. ред.: В. М. Нагаєва, Ю. М. Сагачко, О. В. Грідіна. Харків: Комунальне підприємство «Міська друкарня», 2023. С. 11-16. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15906>.

2. Овчаренко Н. І. Реалізація компетентнісного підходу у навчанні з дисципліни «Охорона праці в галузі» // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв: МНАУ, 2021. С. 362-369. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10695>.

3. Курепін В.М., Іваненко В. С. Психолого-педагогічні методи формування креативного мислення в майбутніх інженерів-педагогів // Осінні наукові читання: матеріали XXIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, секція № 10. Педагогічні науки, м. Тернопіль, 27 листопада 2019 р. - Тернопіль: ГО «Наука та освіта без кордонів», 2019. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6416>.

4. Курепін В. М. Стати сильнішим в сучасному суспільстві, новий підхід до поняття «Безпека» // Поняття «Безпека» в науковому та міжкультурному вітчизняному (українському) та європейському дискурсах: матеріали Всеукраїнського соціолінгвістичного семінару (м. Суми, 30 жовтня 2023 року).

Суми: Сумський національний аграрний університет, 2023. С. 10-15.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15781>.

5. Тузніцька А. С. Викладання дисципліни «Цивільний захист» за допомогою дистанційних засобів освіти // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв: МНАУ, 2021. С. 314-318.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10703>.

6. Іваненко В. С. Забезпечення формування знань здобувачів вищої освіти при вивченні дисциплін «Безпека життєдіяльності» та «Охорона праці» // Збереження планети - глобальні виклики, загрози, можливості на засадах результативного партнерства: тези доповідей тематичного круглого столу з питань екологічної безпеки до Всесвітнього Дня Землі - Earth Day, м. Миколаїв, 22 квітня 2022 року / Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв:МНАУ,2022.С.9-11.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11312>

Радько Дмитро
(м. Миколаїв)

КОМАНДНА РОБОТА ТА КОЛАБОРАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВІ НАВИЧКИ СУЧАСНОГО ЛІДЕРА

*Розглядаються основні засади командної роботи та колаборації
успішного бізнес-проекту та роль сучасного лідера*

У сучасному бізнес-середовищі, успіх організацій значною мірою залежить від їхньої здатності об'єднувати зусилля та ефективно співпрацювати. Командна робота та колаборація стали невід'ємними складовими будь-якого успішного бізнес-проекту чи ініціативи. Лідери, які вміють створювати згуртовані та ефективні команди, а також налагоджувати плідну співпрацю з іншими підрозділами, партнерами та зацікавленими сторонами, мають значну конкурентну перевагу [1,2].

Концепція командної роботи передбачає об'єднання різних талантів, навичок та перспектив для досягнення спільної мети. Коли люди працюють разом, вони можуть знайти кращі рішення складних проблем, підвищити продуктивність та ефективність роботи. Проте для створення успішної команди необхідно забезпечити чітке розподілення ролей та обов'язків, відкриту комунікацію, довіру та взаємоповагу між її членами.

Команди дозволяють об'єднати різні таланти, перспективи та ресурси для вирішення складних завдань. Проте більш детально варто розглянути конкретні переваги, які надає ефективна командна робота [3]:

1. Синергія різних талантів, навичок та експертиз: